

Funkcionális programozás

4. előadás

MÁRTON Gyöngyvér

Sapientia Egyetem, Matematika-Informatika Tanszék
Marosvásárhely, Románia
mgyongyi@ms.sapientia.ro

2024, tavaszi félév

Miről volt szó?

- lambda kifejezések
- magasabb rendű függvények részleges paraméterezése
- a `list`, `tuple` típusok, operátorok, függvények listákon
- kifejezések:
 - `if ... then ... else`
 - `let ... in`
- feladatok:
 - gyorshatványozás
 - két pont közötti távolság
 - tetszőleges számrendszerben a számjegyek száma
 - másodfokú egyenlet gyökei

Miről lesz szó?

- `case ... of`
- függvénykompozíció
- függvénykiértékelés a `$` szimbólummal
- a `$` és a `.` szimbólumok
- a Haskell kiértékelési stratégiája
- operátorok, függvények listákon: `null`, `init`, `last`, `sum`, `map`,
- feladatok:
 - hexa szimbólumok
 - négyzetszámok, összetett számok, prímszámok tesztelése

A case ... of kifejezés

1. feladat

Határozzuk meg egy 16-os számrendszerben megadott számsorozatnak azon alakját, amelyben a számértékeket a 16-os számrendszerben használt szimbólumokkal helyettesítjük.

A case ... of kifejezés

1. feladat

Határozzuk meg egy 16-os számrendszerben megadott számsorozatnak azon alakját, amelyben a számértékeket a 16-os számrendszerben használt szimbólumokkal helyettesítjük.

```
import Data.Char
hexaSz :: Int -> Char
hexaSz c
  | c >= 0 && c < 16 =
```

A case ... of kifejezés

1. feladat

Határozzuk meg egy 16-os számrendszerben megadott számsorozatnak azon alakját, amelyben a számértékeket a 16-os számrendszerben használt szimbólumokkal helyettesítjük.

```
import Data.Char
hexaSz :: Int -> Char
hexaSz c
  | c >= 0 && c < 16 =
      case c of
        10 -> 'A'
        11 -> 'B'
        12 -> 'C'
        13 -> 'D'
        14 -> 'E'
        15 -> 'F'
```

A case ... of kifejezés

1. feladat

Határozzuk meg egy 16-os számrendszerben megadott számsorozatnak azon alakját, amelyben a számértékeket a 16-os számrendszerben használt szimbólumokkal helyettesítjük.

```
import Data.Char
hexaSz :: Int -> Char
hexaSz c
  | c >= 0 && c < 16 =
      case c of
        10 -> 'A'
        11 -> 'B'
        12 -> 'C'
        13 -> 'D'
        14 -> 'E'
        15 -> 'F'
        _ -> chr (c + 48)
  | otherwise = error "rossz bemenet"
```

Feladat

2. feladat

Írjunk egy Haskell-függvényt, amely meghatározza egy 16-os számrendszerben megadott számsorozatnak azon alakját, amelyben a számértékeket a 16-os számrendszerben használt szimbólumokkal helyettesítjük. Használjuk a korábban megírt `hexaSz` függvényt.

```
hexaLs1 :: [Int] -> [Char]
hexaLs1 [] = ""
hexaLs1 (k : ve) = hexaSz k : hexaLs1 ve
```

```
hexaLs2 :: [Int] -> [Char]
hexaLs2 ls = map hexaSz ls
```

```
hexaLs3 :: [Int] -> [Char]
hexaLs3 ls = [hexaSz k | k <- ls]
```

```
> hexaLs2 [12, 4, 5, 15, 7, 0, 11, 4]
"C45F70B4"
```


Feladat

```
> hexaLs3 [10, 16, 6]  
"A*** Exception: rossz bemenet..."
```

Feladat

```
> hexaLs3 [10, 16, 6]
"A*** Exception: rossz bemenet...

> import Numeric
> showHex 89348 ""
```

Feladat

```
> hexaLs3 [10, 16, 6]
"A*** Exception: rossz bemenet...

> import Numeric
> showHex 89348 ""

> map (flip showHex "") [10, 16, 6]
> unwords $ map (flip showHex "") [10, 16, 6]
```

Függvénykompozíció

A matematikából ismert művelet megfelelője.

3. feladat

Határozzuk meg a paraméterként megadott számok közül a páratlan számokat.

Függvénykompozíció

A matematikából ismert művelet megfelelője.

3. feladat

Határozzuk meg a paraméterként megadott számok közül a páratlan számokat.

```
paratlanLista :: (Integral a) => [a] -> [a]
paratlanLista ls = filter (not . even) ls
```

Függvénykompozíció

A matematikából ismert művelet megfelelője.

3. feladat

Határozzuk meg a paraméterként megadott számok közül a páratlan számokat.

```
paratlanLista :: (Integral a) => [a] -> [a]
paratlanLista ls = filter (not . even) ls
```

```
> paratlanLista [1..20]
[1,3,5,7,9,11,13,15,17,19]
```

Függvénykompozíció

A matematikából ismert művelet megfelelője.

3. feladat

Határozzuk meg a paraméterként megadott számok közül a páratlan számokat.

```
paratlanLista :: (Integral a) => [a] -> [a]
paratlanLista ls = filter (not . even) ls
```

```
> paratlanLista [1..20]
[1,3,5,7,9,11,13,15,17,19]
```

Nem kell explicit módon megadni a paramétert:

```
paratlanLista1 :: (Integral a) => [a] -> [a]
paratlanLista1 = filter (not . even)
```

```
> paratlanLista1 [1..20]
[1,3,5,7,9,11,13,15,17,19]
```

Függvénykompozíció

A korábbi előadásban megadott duplaz függvény is megadható függvénykompozíciót alkalmazva:

```
duplaz :: (a -> a) -> a -> a
```

```
duplaz fg = fg . fg
```

```
> duplaz (+1) 10
```


Függvénykompozíció

A korábbi előadásban megadott duplaz függvény is megadható függvénykompozíciót alkalmazva:

```
duplaz :: (a -> a) -> a -> a
```

```
duplaz fg = fg . fg
```

```
> duplaz (+1) 10
```

4. feladat

Határozzuk meg a paraméterként megadott természetes számokat tartalmazó listából azokat a számokat, amelyek nem négyzetszámok.

Függvénykompozíció

A korábbi előadásban megadott dupláz függvény is megadható függvénykompozíciót alkalmazva:

```
duplaz :: (a -> a) -> a -> a
duplaz fg = fg . fg
```

```
> duplaz (+1) 10
```

4. feladat

Határozzuk meg a paraméterként megadott természetes számokat tartalmazó listából azokat a számokat, amelyek nem négyzetszámok.

```
nemNegyzet :: (Integral a) => [a] -> [a]
nemNegyzet = filter (not . negyzetV)
```

```
negyzetV :: Integral a => a -> Bool
negyzetV x = temp * temp == x
  where
    temp = truncate (sqrt (fromIntegral x))
```

```
> nemNegyzet [12, 121, 34, 49, 625, 133]
[12,34,133]
```

Függvénykompozíció

5. feladat

Vágjuk le a paraméterként megadott lista, karakterlánc első és utolsó karakterét.

Alkalmazzuk az `init`, `tail` könyvtárfüggvényeket.

```
> init [1..10]
[1,2,3,4,5,6,7,8,9]
> tail [1..10]
[2,3,4,5,6,7,8,9,10]
```

Függvénykompozíció

5. feladat

Vágjuk le a paraméterként megadott lista, karakterlánc első és utolsó karakterét.

Alkalmazzuk az `init`, `tail` könyvtárfüggvényeket.

```
> init [1..10]
[1,2,3,4,5,6,7,8,9]
> tail [1..10]
[2,3,4,5,6,7,8,9,10]
```

```
levag :: [a] -> [a]
levag = init . tail
```

```
> levag "gezakekazeg"
"ezakekaze"
```

Függvénykompozíció

6. feladat

Írjunk egy Haskell függvényt, amely a paraméterként megadott 1-nél nagyobb, természetes számokat tartalmazó listából, kiválogatja az összetett számokat.

```
osszetett :: (Integral a) => [a] -> [a]
osszetett ls = filter (not . primT 3) ls
```

```
osszetett1 :: (Integral a) => [a] -> [a]
osszetett1 ls = [i | i <- ls, (not . primT 3) i]
```

Függvénykompozíció

6. feladat

Írjunk egy Hakell függvényt, amely a paraméterként megadott 1-nél nagyobb, természetes számokat tartalmazó listából, kiválogatja az összetett számokat.

```
osszetett :: (Integral a) => [a] -> [a]
osszetett ls = filter (not . primT 3) ls
```

```
osszetett1 :: (Integral a) => [a] -> [a]
osszetett1 ls = [i | i <- ls, (not . primT 3) i]
```

```
import Data.List
```

```
osszetett2 :: (Integral a) => [a] -> [a]
osszetett2 ls = ls \\ [i | i <- ls, primT 3 i]
```

```
> osszetett [24, 97, 5, 1, 74, 41, 61, 19, 100]
[24,1,74,100]
```

Függvénykompozíció

A primtesztelést végző függvény:

```
primT :: (Integral a) => a -> a -> Bool
primT k nr
  | nr < 0 = error "hibas bemenet"
  | nr == 1 = False
  | nr == 2 = True
  | mod nr 2 == 0 = False
  | nr < k * k = True
  | mod nr k == 0 = False
  | otherwise = primT (k + 2) nr

> primT 3 101
True
```

A \$ operátor

- a kifejezések kiértékelési sorrendjét változtatja meg,
- fölöslegessé válik a zárójelezés,
- jobbról asszociatív: előbb a jobb oldalon levő kifejezés értékelődik ki,
- az operátorok között legkisebb a prioritása.

Meghatározza $\sqrt{2}$, majd hozzáadja a 3-t, majd az 5-t:

```
> sqrt 2 + 3 + 5  
9.414213562373096
```


A \$ operátor

- a kifejezések kiértékelési sorrendjét változtatja meg,
- fölöslegessé válik a zárójelezés,
- jobbról asszociatív: előbb a jobb oldalon levő kifejezés értékelődik ki,
- az operátorok között legkisebb a prioritása.

Meghatározza $\sqrt{2}$, majd hozzáadja a 3-t, majd az 5-t:

```
> sqrt 2 + 3 + 5  
9.414213562373096
```

Összeadja a számokat és azután határozza meg $\sqrt{10}$ értékét:

```
> sqrt (2 + 3 + 5)  
3.1622776601683795
```

A \$ operátor

- a kifejezések kiértékelési sorrendjét változtatja meg,
- fölöslegessé válik a zárójelezés,
- jobbról asszociatív: előbb a jobb oldalon levő kifejezés értékelődik ki,
- az operátorok között legkisebb a prioritása.

Meghatározza $\sqrt{2}$, majd hozzáadja a 3-t, majd az 5-t:

```
> sqrt 2 + 3 + 5  
9.414213562373096
```

Összeadja a számokat és azután határozza meg $\sqrt{10}$ értékét:

```
> sqrt (2 + 3 + 5)  
3.1622776601683795
```

Összeadja a számokat és azután határozza meg $\sqrt{10}$ értékét:

```
> sqrt $ 2 + 3 + 5  
3.1622776601683795
```

Függvénykiértékelés a \$ szimbólummal

- Előbb alkalmazza az abs függvényt:

```
> sqrt $ abs (-16)
```

```
4.0
```

Függvénykiértékelés a \$ szimbólummal

- Előbb alkalmazza az abs függvényt:
 `> sqrt $ abs (-16)`
 4.0
- Összeadja a számokat, alkalmazza az abs függvényt, majd meghatározza a négyzetgyököt:
 `> sqrt $ abs $ (-16) + 9`
 2.6457513110645907

Függvénykiértékelés a \$ szimbólummal

- Előbb alkalmazza az abs függvényt:
 `> sqrt $ abs (-16)`
 4.0
- Összeadja a számokat, alkalmazza az abs függvényt, majd meghatározza a négyzetgyököt:
 `> sqrt $ abs $ (-16) + 9`
 2.6457513110645907
- Alkalmazza az abs függvényt, hozzáadja a 9-et, majd meghatározza a négyzetgyököt:
 `> sqrt $ abs (-16) + 9`
 5.0

A \$ és a . szimbólumok

A . szimbólummal elsősorban az függvényhívások összeláncolását (kompozícióját) lehet megvalósítani, a lényeg nem a kevesebb zárójelhasználat, bár az eredmény az, hogy kevesebb zárójelt kell használni.

- Előbb alkalmazza az abs függvényt:

```
> (sqrt . abs) (-16)  
4.0
```

A \$ és a . szimbólumok

A . szimbólummal elsősorban az függvényhívások összeláncolását (kompozícióját) lehet megvalósítani, a lényeg nem a kevesebb zárójelhasználat, bár az eredmény az, hogy kevesebb zárójelt kell használni.

- Előbb alkalmazza az abs függvényt:

```
> (sqrt . abs) (-16)  
4.0
```

- Ugyanazt érem el, mint az előbbi, de kevesebb zárójellel:

```
> sqrt . abs $ -16  
4.0
```

A \$ és a . szimbólumok

- előbb alkalmazza a head függvényt, majd a toLower függvényt és utána a : konstruktort, azaz épít egy új listát aminek az első elemét kisbetűre cseréli, a többi marad változatlan

```
import Data.Char
fugvKB :: [Char] -> [Char]
fugvKB ls = (toLowerCase . head $ ls) : tail ls
```


A \$ és a . szimbólumok

- előbb alkalmazza a `head` függvényt, majd a `toLower` függvényt és utána a `:` konstruktort, azaz épít egy új listát aminek az első elemét kisbetűre cseréli, a többi marad változatlan

```
import Data.Char
fugvKB :: [Char] -> [Char]
fugvKB ls = (toLower . head $ ls) : tail ls
```

```
> fugvKB "SAPIENTIA"
"sAPIENTIA"
```

- a karakterlánc első betűjét nagybetűre cseréli, a többi marad változatlan

```
fugvNB :: [Char] -> [Char]
fugvNB ls = (toUpper . head) ls : tail ls
```

A \$ és a . szimbólumok

- előbb alkalmazza a head függvényt, majd a toLower függvényt és utána a : konstruktort, azaz épít egy új listát aminek az első elemét kisbetűre cseréli, a többi marad változatlan

```
import Data.Char
fugvKB :: [Char] -> [Char]
fugvKB ls = (toLower . head $ ls) : tail ls
```

```
> fugvKB "SAPIENTIA"
"sAPIENTIA"
```

- a karakterlánc első betűjét nagybetűre cseréli, a többi marad változatlan

```
fugvNB :: [Char] -> [Char]
fugvNB ls = (toUpper . head) ls : tail ls
```

```
> map fugvNB ["sapiencia", "emte", "mvh"]
["Sapiencia", "Emte", "Mvh"]
```

A \$ és a . szimbólumok

A `words` a paraméterként megadott stringet szavakra bontja:

```
> words "sapientia hungarian university marosvasarhely"  
["sapientia", "hungarian", "university", "marosvasarhely"]
```

A \$ és a . szimbólumok

A `words` a paraméterként megadott stringet szavakra bontja:

```
> words "sapientia hungarian university marosvasarhely"  
["sapientia", "hungarian", "university", "marosvasarhely"]
```

```
> ls = "sapientia hungarian university marosvasarhely"  
> map fugvNB $ words ls  
["Sapientia", "Hungarian", "University", "Marosvasarhely"]
```

A \$ és a . szimbólumok

A `words` a paraméterként megadott stringet szavakra bontja:

```
> words "sapientia hungarian university marosvasarhely"  
["sapientia", "hungarian", "university", "marosvasarhely"]
```

```
> ls = "sapientia hungarian university marosvasarhely"  
> map fgvNB $ words ls  
["Sapientia", "Hungarian", "University", "Marosvasarhely"]
```

Másképp:

```
> map (\x -> (toUpper . head) x : tail x) (words ls)
```

A \$ és a . szimbólumok

A `words` a paraméterként megadott stringet szavakra bontja:

```
> words "sapientia hungarian university marosvasarhely"  
["sapientia","hungarian","university","marosvasarhely"]
```

```
> ls = "sapientia hungarian university marosvasarhely"  
> map fgvNB $ words ls  
["Sapientia","Hungarian","University","Marosvasarhely"]
```

Másképp:

```
> map (\x -> (toUpper . head) x : tail x) (words ls)
```

```
> (map (\x -> (toUpper . head) x : tail x) . words) ls
```

A \$ és a . szimbólumok

A `words` a paraméterként megadott stringet szavakra bontja:

```
> words "sapientia hungarian university marosvasarhely"  
["sapientia","hungarian","university","marosvasarhely"]
```

```
> ls = "sapientia hungarian university marosvasarhely"  
> map fugvNB $ words ls  
["Sapientia","Hungarian","University","Marosvasarhely"]
```

Másképp:

```
> map (\x -> (toUpper . head) x : tail x) (words ls)
```

```
> (map (\x -> (toUpper . head) x : tail x) . words) ls
```

```
> map (\x -> (toUpper . head) x : tail x) $ words ls
```

A \$ és a . szimbólumok

Az `unwords` a fordított műveletet végzi úgy, hogy az összefűzött szavak közé szóközöket tesz:

```
> unwords ["paring", "fogaras", "kiralyko"]  
"paring fogaras kiralyko"
```


A \$ és a . szimbólumok

Az `unwords` a fordított műveletet végzi úgy, hogy az összefűzött szavak közé szóközöket tesz:

```
> unwords ["paring", "fogaras", "kiralyko"]  
"paring fogaras kiralyko"
```

A szavak kezdőbetűit átalakítja nagybetűkké, 2 módszerrel:

```
fugvM1 :: String -> String  
fugvM1 ls = unwords $ map aux $ words ls  
  where  
    aux = \ x -> (toUpper . head) x : tail x
```

A \$ és a . szimbólumok

Az `unwords` a fordított műveletet végzi úgy, hogy az összefűzött szavak közé szóközöket tesz:

```
> unwords ["paring", "fogaras", "kiralyko"]  
"paring fogaras kiralyko"
```

A szavak kezdőbetűit átalakítja nagybetűkké, 2 módszerrel:

```
fugvM1 :: String -> String  
fugvM1 ls = unwords $ map aux $ words ls  
  where  
    aux = \ x -> (toUpper . head) x : tail x
```

```
fugvM2 :: String -> String  
fugvM2 = unwords . map aux . words  
  where  
    aux x = (toUpper . head) x : tail x
```

A \$ és a . szimbólumok

Az `unwords` a fordított műveletet végzi úgy, hogy az összefűzött szavak közé szóközöket tesz:

```
> unwords ["paring", "fogaras", "kiralyko"]  
"paring fogaras kiralyko"
```

A szavak kezdőbetűit átalakítja nagybetűkké, 2 módszerrel:

```
fugvM1 :: String -> String  
fugvM1 ls = unwords $ map aux $ words ls  
  where  
    aux = \ x -> (toUpper . head) x : tail x
```

```
fugvM2 :: String -> String  
fugvM2 = unwords . map aux . words  
  where  
    aux x = (toUpper . head) x : tail x
```

```
> fugvM1 "retyezat kudzsiri bucsecs jezer"  
"Retyezat Kudzsiri Bucsecs Jezer"
```

```
> fugvM2 "szebeni csernai vulkan"  
"Szebeni Csernai Vulkan"
```

A Haskell kiértékelési stratégiája

- funkcionális programozási nyelvek esetén kétféle kiértékelési stratégiát ismerünk: lusta (lazy), mohó (eager)
- a Haskell kiértékelési stratégiája **lusta**,
- Lusta kiértékelési stratégia:
 - a **legbaloldalibb, legkülső redex** (redukálható kifejezés) helyettesítése történik először,
 - egy alkifejezés csak akkor értékelődik ki, ha szükség van az értékére (ha a kifejezés függvénymegadással kezdődik előbb a függvénydefiníció lesz alkalmazva)
 - ez a stratégia mindig megtalálja a normál formát, ha az létezik Pl. Clean, Haskell, Miranda
 - lehetőségessé válik a függvények kötetlen definiálása: egy függvény akkor is képes értéket visszaadni, ha egyik argumentuma nem definiált,
 - lehetőségessé válik a végtelen adatszerkezetek létrehozása,
 - a mohó kiértékelési stratégiához képest kevésbé hatékony.

A mohó (eager) kiértékelési stratégia

- a legbaloldalibb, legbelső redex, az argumentumok helyettesítése történik meg először,
- nem mindig ér véget a kiértékelési folyamat,
- hatékonyabb mint a lusta rendszer,
- Pl. Lisp, SML, Hope,
- a lusta kiértékelési stratégia hatékonyságát oly módon lehet javítani, hogy az azonos részkifejezéseket megjelöljük, az eredményt megjegyezzük és ahányszor szükség van rá mindig a megjegyzett eredményt használjuk.

Példa, kiértékelési stratégiákra

```
myInc :: Num a => a -> a  
myInc x = x + 1
```

```
negyzet :: Num a => a -> a  
negyzet x = x * x
```

```
negyzet_inc :: Num a => a -> a  
negyzet_inc x = negyzet (myInc x)
```

```
> negyzet_inc 6
```

Példa, kiértékelési stratégiákra

```
myInc :: Num a => a -> a
myInc x = x + 1
```

```
negyzet :: Num a => a -> a
negyzet x = x * x
```

```
negyzet_inc :: Num a => a -> a
negyzet_inc x = negyzet (myInc x)
```

```
> negyzet_inc 6
```

A lusta kiértékelési stratégia:

```
negyzet_inc 6
-> negyzet (myInc 6)
-> (myInc 6) * (myInc 6)
-> (6 + 1) * (6 + 1)
-> 7 * 7 -> 49
```

Példa, kiértékelési stratégiákra

```
myInc :: Num a => a -> a
myInc x = x + 1
```

```
negyzet :: Num a => a -> a
negyzet x = x * x
```

```
negyzet_inc :: Num a => a -> a
negyzet_inc x = negyzet (myInc x)
```

```
> negyzet_inc 6
```

A lusta kiértékelési stratégia:

```
negyzet_inc 6
-> negyzet (myInc 6)
-> (myInc 6) * (myInc 6)
-> (6 + 1) * (6 + 1)
-> 7 * 7 -> 49
```

A mohó kiértékelési stratégia:

```
negyzet_inc 6
-> negyzet (myInc 6)
-> negyzet (6 + 1)
-> negyzet 7
-> 7 * 7 -> 49
```


Függvények listákon

```
null :: [a] -> Bool
```

Megvizsgálja hogy egy lista üres lista-e vagy tartalmaz elemeket.

```
myNull :: [a] -> Bool
```

Függvények listákon

```
null :: [a] -> Bool
```

Megvizsgálja hogy egy lista üres lista-e vagy tartalmaz elemeket.

```
myNull :: [a] -> Bool
```

```
myNull [] = True
```

```
myNull (k : ve) = False
```

```
--myNull (_ : _) = False
```

```
init :: [a] -> [a]
```

Egy listát térít vissza, amelyben nem szerepel az eredeti lista utolsó eleme, nem alkalmazható üres listákra.

```
myInit :: [a] -> [a]
```

Függvények listákon

```
null :: [a] -> Bool
```

Megvizsgálja hogy egy lista üres lista-e vagy tartalmaz elemeket.

```
myNull :: [a] -> Bool
```

```
myNull [] = True
```

```
myNull (k : ve) = False
```

```
--myNull (_ : _) = False
```

```
init :: [a] -> [a]
```

Egy listát térít vissza, amelyben nem szerepel az eredeti lista utolsó eleme, nem alkalmazható üres listákra.

```
myInit :: [a] -> [a]
```

```
myInit [] = error "ures lista"
```

```
myInit [k] = []
```

```
myInit (k : ve) = k : myInit ve
```

```
> myInit [54, 67, 23, 89, 102, 110, 225]
```

```
[54, 67, 23, 89, 102, 110]
```

Függvények listákon

```
last :: [a] -> a
```

Meghatározza egy lista utolsó elemét.

```
myLast :: [a] -> a
```

Függvények listákon

```
last :: [a] -> a
```

Meghatározza egy lista utolsó elemét.

```
myLast :: [a] -> a
```

```
myLast [] = error "ures lista"
```

```
myLast [k] = k
```

```
myLast (_ : ve) = myLast ve
```

```
> myLast "hello"
```

```
'o'
```

Függvények listákon

```
last :: [a] -> a
```

Meghatározza egy lista utolsó elemét.

```
myLast :: [a] -> a
```

```
myLast [] = error "ures lista"
```

```
myLast [k] = k
```

```
myLast (_ : ve) = myLast ve
```

```
> myLast "hello"
```

```
'o'
```

7. feladat

Határozzuk meg egy lista második elemét.

Függvények listákon

```
last :: [a] -> a
```

Meghatározza egy lista utolsó elemét.

```
myLast :: [a] -> a
```

```
myLast [] = error "ures lista"
```

```
myLast [k] = k
```

```
myLast (_ : ve) = myLast ve
```

```
> myLast "hello"
```

```
'o'
```

7. feladat

Határozzuk meg egy lista második elemét.

```
masodikE :: [a] -> a
```

```
masodikE [] = error "ures lista"
```

```
masodikE [k1] = error "egy elemu"
```

```
masodikE (k1 : k2 : ve) = k2
```

```
--masodikE (_ : k2 : _) = k2
```

```
> masodikE [[3, 3, 3], [2, 2], [4, 4, 4, 4], [5]]
```

```
[2, 2]
```

Függvények listákon

```
sum :: Num a => [a] -> a
```

Összeadja a lista elemeit.

Függvények listákon

```
sum :: Num a => [a] -> a
```

Összeadja a lista elemeit.

```
mySum1 :: Num a => [a] -> a
```

```
mySum1 [] = 0
```

```
mySum1 (k : ve) = k + mySum1 ve
```

Függvények listákon

```
sum :: Num a => [a] -> a
```

Összeadja a lista elemeit.

```
mySum1 :: Num a => [a] -> a
```

```
mySum1 [] = 0
```

```
mySum1 (k : ve) = k + mySum1 ve
```

```
mySum2 :: Num a => [a] -> a
```

```
mySum2 [] = 0
```

```
mySum2 ls = head ls + mySum2 (tail ls)
```

Függvények listákon

```
sum :: Num a => [a] -> a
```

Összeadja a lista elemeit.

```
mySum1 :: Num a => [a] -> a
```

```
mySum1 [] = 0
```

```
mySum1 (k : ve) = k + mySum1 ve
```

```
mySum2 :: Num a => [a] -> a
```

```
mySum2 [] = 0
```

```
mySum2 ls = head ls + mySum2 (tail ls)
```

```
mySum3 :: Num a => [a] -> a -- a hatékony megoldás
```

```
mySum3 ls = auxSum ls 0
```

```
  where
```

```
    auxSum [] res = res
```

```
    auxSum (k : ve) res = auxSum ve (k + res)
```

Függvények listákon

```
sum :: Num a => [a] -> a
```

Összeadja a lista elemeit.

```
mySum1 :: Num a => [a] -> a
```

```
mySum1 [] = 0
```

```
mySum1 (k : ve) = k + mySum1 ve
```

```
mySum2 :: Num a => [a] -> a
```

```
mySum2 [] = 0
```

```
mySum2 ls = head ls + mySum2 (tail ls)
```

```
mySum3 :: Num a => [a] -> a -- a hatékony megoldás
```

```
mySum3 ls = auxSum ls 0
```

```
  where
```

```
    auxSum [] res = res
```

```
    auxSum (k : ve) res = auxSum ve (k + res)
```

Komplex számokat is össze lehet adni:

```
> import Data.Complex
```

```
> mySum3 [3 :+ (-2.3), 3 :+ 2.1, 8.54 :+ 1.3]
```

```
14.54 :+ 1.1000000000000003
```

Függvények listákon

```
map :: (a -> b) -> [a] -> [b]
```

A paraméterként megadott függvényt alkalmazza a második paraméterként megadott lista minden elemére.

```
myMap1 :: (a -> b) -> [a] -> [b]
```

Függvények listákon

```
map :: (a -> b) -> [a] -> [b]
```

A paraméterként megadott függvényt alkalmazza a második paraméterként megadott lista minden elemére.

```
myMap1 :: (a -> b) -> [a] -> [b]
```

```
myMap1 fg [] = []
```

```
myMap1 fg (k : ve) = fg k : myMap1 fg ve
```

A null függvény segítségével a map függvény 2. verziója:

```
myMap2 :: (a -> b) -> [a] -> [b]
```

```
myMap2 fg ls =
```

```
    if null ls then []
```

Függvények listákon

```
map :: (a -> b) -> [a] -> [b]
```

A paraméterként megadott függvényt alkalmazza a második paraméterként megadott lista minden elemére.

```
myMap1 :: (a -> b) -> [a] -> [b]
```

```
myMap1 fg [] = []
```

```
myMap1 fg (k : ve) = fg k : myMap1 fg ve
```

A null függvény segítségével a map függvény 2. verziója:

```
myMap2 :: (a -> b) -> [a] -> [b]
```

```
myMap2 fg ls =
```

```
  if null ls then []
```

```
  else fg (head ls) : myMap2 fg (tail ls)
```

```
> import Data.Char
```

```
> myMap1 toUpper "abcdefghijklMNop"
```

```
"ABCDEFGHIJKLMNOP"
```